

BENG, noodzakelijke minimum eis op weg naar ENG

Door ambitieuze koplopers in de bouwsector wordt de wettelijke BENG-eis en de bijbehorende rekenmethode soms weggezet als contraproductief. Dat is te kort door de bocht. Op weg naar CO₂-neutraliteit in de gebouwde omgeving is een hoog ambitieniveau essentieel en in veel gevallen zelfs al praktisch haalbaar. Om de brede versnelling te realiseren is echter ook een minimumeis noodzakelijk. BENG is gereedschap op weg naar ENG: energieneutrale gebouwen.

Auteur

Harm Valk, Partner en senior adviseur Nieman Groep

Analytisch kijkend naar de energietransitie voor de gebouwde omgeving, kom je al snel tot de conclusie dat grote stappen onontkoombaar zijn om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. De opgave is immens, de capaciteit in de bouw- en installatiesector gering. Met kleine stappen zullen we er niet komen, nog afgezien van de valkuil van een lock-in bij een onverstandige keuze voor een tussenstap.

Bovendien ontstaat een sluitende, of zelfs positieve, businesscase in een aantal belangrijke marktsegmenten als gekozen wordt voor vergaande verduurzaming: direct naar CO₂-neutraal, bijvoorbeeld via Nul-op-de-Meter. Vanzelfsprekend zijn die oplossingen aardgasvrij en wordt gekozen voor een lage energiebehoefte als uitgangspunt voor het energie- en comfortconcept. Ik steun dan ook van harte elk initiatief in die richting en help graag mee bij partijen die zo'n ambitie waar willen maken. Regelmatig helpen we ook eigenaren van een vastgoedportefeuille met analyses van hun bezit en het uitzetten van een strategie naar die CO₂-neutrale nabije toekomst.

Forse aanscherping

Maar er is meer. De bewustwording is nog onvoldoende en kennis schiet op veel plaatsen te kort. Veel partijen realiseren of verbeteren gebouwen nog steeds langs de wettelijke minimum-maatlat. Daar kun je je ogen voor sluiten, hen aan de moralistische schandpaal nagelen of pogen met een subsidie-shot te verleiden; het zal onvoldoende zijn. We krijgen de bouw- en vastgoedsector niet in beweging zonder een forse aanscherping van de wettelijke minimumeis. Daarbij moeten we afstappen van

een eis met ingebouwde compensatie; 'aflaat' als je het zo wil noemen. Dus ja: weg met EPC en EI. Laten we een heldere eis stellen aan de maximaal toelaatbare energievraag en een ambitieuze eis stellen aan het lokaal opwekken van duurzame energie. Dat is wat BENG is. Voor het stellen van dat minimum is nu eenmaal een bepalingsmethode nodig. De overheid moet de markt erop kunnen aanspreken en erop afrekenen. Die methode moet fysisch zo goed mogelijk zijn, maar niet ontaarden in eindeloze rekenpartijen. Technologie moet gewaardeerd worden en innovatie niet worden belemmerd. In dat kader wordt NTA 8800 opgesteld, de bepalingsmethode voor BENG, opvolger van NEN 7120. Die moet ook geschikt zijn voor een eis aan de bestaande bouw, want dat daar de lat omhoog moet is even evident als uitdagend.

Echte EnergieNeutrale Gebouwen

Natuurlijk wordt met die BENG-eis niet in al die gevallen een optimum bereikt. Uiteindelijk hebben we niets aan een bijna-energie neutrale gebouwde omgeving; als dat het resultaat is in 2050, hebben we als samenleving en als sector gefaald. Het doel is ENG echte EnergieNeutrale Gebouwen. BENG is geen doel, maar een middel om ook de achterblijvers in beweging te brengen. Die aanpak is bewezen effectief, als je terugkijkt wat de opeenvolgende aanscherping van die vermaledijde EPC uiteindelijk heeft betekend. Om die noodzakelijke beweging te versnellen is een nieuwe aanjager nodig. BENG kan die rol spelen: een ambitieuze eis gekoppeld aan een actuele bepalingsmethode als opdringerige bezemwagen voor het onwillige deel van het bouw- en installatiepeloton.

Mijn pleidooi: haal alles uit de kast voor CO₂-neutrale oplossingen nu en maak alle nieuwbouw gasloos. Koppel dat aan een ambitieuze goed gefundeerde wettelijke minimum-eis: BENG. Waar ENG nu nog niet kan, realiseren we dan tenminste gebouwen die op termijn goed aan te passen zijn. Misschien niet ideaal, maar broodnodig.